

PROPOZÍCIE

Vidiečanova Habovka 2019

celoštátna postupová súťaž a prehliadka hudobného folklóru

január 2019

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA

1.1. Charakteristika súťaže

- 1.1.1. Celoštátna postupová súťaž a prehliadka hudobného folklóru Vidiečanova Habovka je vrcholným podujatím tohto druhu na Slovensku.
- 1.1.2. Súťaž je určená mládeži a dospelým.
- 1.1.3. Súťažiteľ môžu ľudové hudby, speváci a inštrumentalisti.
- 1.1.4. Súťaž nie je tematicky zameraná ani vymedzená.
- 1.1.5. Súťaž sa koná **každé tri roky**.

1.2. Ciele súťaže

- 1.2.1. **Hlavným cieľom súťaže** je nadobúdanie vedomostí, rozvíjanie zručností a umelecko-odborný rast kolektívov a jednotlivcov prostredníctvom poznávania, realizácie a prezentácie hudobného folklóru.
- 1.2.2. Ďalšími cieľmi sú:
 - 1.2.2.1 podporovať a rozvíjať pozitívny vzťah k tradičnej ľudovej kultúre a podnecovať k aktívnej činnosti v tejto oblasti;
 - 1.2.2.2 podporovať poznanie hudobného folklóru z územia Slovenska, rozvíjať a podnecovať hudobné nadanie a kreativitu;
 - 1.2.2.3 umožniť prezentovať výsledky svojej práce na verejnosti a konfrontovať ich s výsledkami iných;
 - 1.2.2.4 poskytnúť priestor na vzájomnú konzultáciu a diskusiu súťažiacich s členmi odbornej poroty;
 - 1.2.2.5 aktivizovať interpretov a priaznivcov hudobného folklóru k tomu, aby vyhľadávali, spracúvali a interpretovali hudobný materiál s dôrazom na dodržiavanie a rozvíjanie štýlových interpretačných znakov tradičnej ľudovej hudby z územia Slovenska;
 - 1.2.2.6 podporiť existenciu a činnosť kolektívov a sólistov interpretujúcich ľudovú hudbu;
 - 1.2.2.7 objavovať nové talenty v oblasti interpretácie hudobného folklóru.

1.3. Riadenie súťaže

- 1.3.1. Vyhlasovateľom a odborným garantom je Národné osvetové centrum z poverenia Ministerstva kultúry SR.
- 1.3.2. Organizátormi sú krajské a regionálne osvetové a kultúrne strediská, mestské kultúrne strediská a ďalšie kultúrne subjekty.

2. ŠTRUKTÚRA SÚŤAŽE

2.1. Kolá súťaže

- 2.1.1. Súťaž má postupový charakter a je **trojstupňová**:
 - 2.1.1.1 regionálne súťaže a prehliadky;
 - 2.1.1.2 krajské súťaže a prehliadky;
 - 2.1.1.3 celoštátna súťaž a prehliadka.
- 2.1.2. Základným stupňom súťaže je regionálne kolo. Z regionálnych postupových súťaží postupujú víťazi do krajských súťaží. Víťazi krajských kôl postupujú do celoštátneho kola.

2.1.3. Súťaž na každom stupni pozostáva zo súťažných vystúpení, interného hodnotenia poroty, odborného seminára a môže byť obohatená o iné aktivity.

2.2. Súťažné kategórie

I. Ľudové hudby

- Počet členov: 3 – 8 (výnimkou sú hudobné zoskupenia vychádzajúce z regionálnej, či lokálnej hudobnej tradície, napríklad „gajdošská dvojka“ – gajdy a husle).
- Nástrojové zloženie musí obsahovať tie hudobné nástroje, ktoré v tradičnej slovenskej ansámblovej hudbe plnia melodickú, resp. harmonicko-rytmickú funkciu, t. j. husle, kontra, kontrabas. Alternatívou husľovej, alebo violovej kontry môže byť akordeón. Takéto základné nástrojové obsadenie môže byť doplnené o ďalšie hudobné nástroje zodpovedajúce hudobnej tradícii regiónu, z ktorého pochádza interpretovaný hudobný materiál. Povolenou výnimkou sú iné typy regionálnych hudobných zoskupení, ako napríklad sláčikové hudby s malou basou, citarové hudby, gajdošské muziky, nástrojové zoskupenia s heligónkou.¹
- Hra z nôt nie je povolená.

II. Spevácke skupiny

- Počet členov: 3 – 12.
- Hudobný sprievod je povolený v podobe jedného inštrumentalistu² alebo ľudovej hudby.

III. Sólisti speváci, spevácke duá

- Hudobný sprievod je povolený v podobe jedného inštrumentalistu² alebo ľudovej hudby.

IV. Sólisti inštrumentalisti

- Hudobný sprievod inštrumentalistu nie je povolený.
- Hudobný nástroj musí patriť do inštrumentára tradičnej ľudovej hudby z územia Slovenska a primárne spĺňať melodickú funkciu (pastierske píšťaly, gajdy, gajdica, ústna harmonika, heligónka, atď.).³
- Inštrumentalista môže spievať, avšak pri hodnotení sa prihliada najmä na inštrumentálny prejav.
- V rámci jedného súťažného čísla môže inštrumentalista hrať iba na jednom hudobnom nástroji.

3. PODMIENKY PRE SÚŤAŽIACICH

3.1. Prihlasovanie

3.1.1. Na súťaži sa môžu zúčastniť všetky kolektívy a sólisti, ktorí vyvíjajú svoju umeleckú činnosť na území Slovenskej republiky a z tohto územia čerpajú hudobný folklórny materiál.

3.1.2. Do regionálneho kola súťaže sa súťažiaci prihlasujú **podľa miesta svojho pôsobenia**. Ak sa v mieste pôsobenia neuskutoční regionálne kolo, prihlásia sa do regionálneho kola v inom regióne daného kraja, ak s tým budú súhlasiť organizátori.⁴

¹ Zobcová a priečna flauta nepatria do inštrumentára tradičnej ľudovej hudby Slovenska.

² Hudobný nástroj z tradičného hudobného inštrumentára.

³ Za súťažné nástroje sa v tejto kategórii nepovažujú nástroje, ktoré sú iba rytmické (rapkáč, ozembuch, chrastidlo a pod.).

⁴ V ostatných prípadoch sa stáva základným stupňom súťaže krajské kolo.

3.1.3. Do súťaže sa **účinkujúci prihlasujú** vyplnením elektronického formulára na stránke Národného osvetového centra <http://www.nocka.sk/sutaze-a-prehliadky/vidiecanova-habovka/>, v časti „Chcem sa prihlásiť“.

3.2. Súťažné podmienky

3.2.1. Účinkujúci prechádza všetkými stupňami súťaže **s tým istým súťažným vystúpením**, ktoré uvedie v základnom stupni súťaže.⁵

3.2.2. Trvanie súťažného čísla musí byť v rozsahu **3 – 5 minút**.

3.2.3. V roku konania celoštátneho kola súťaže musí mať súťažiaci minimálny vek **16 rokov**.

3.2.4. Odporúča sa interpretovať hudobný materiál regiónu, z ktorého pochádza interpret/interpreti.

4. POŽIADAVKY NA ORGANIZÁTOROV

4.1. Regionálne súťaže a prehliadky

4.1.1. Súťaže a prehliadky na regionálnej úrovni je potrebné uskutočniť najneskôr do **16. 9. 2019**.

4.1.2. Termín regionálneho kola je potrebné nahlásiť zodpovednému pracovníkovi Národného osvetového centra najneskôr do 15. 2. 2019.

4.1.3. Organizátor pošle protokol o udelení cien a výsledkov a hodnotiacu správu predsedu poroty najneskôr do 3 dní po ukončení súťaže zodpovednému pracovníkovi konkrétneho krajského kola a zodpovednému pracovníkovi Národného osvetového centra.

4.2. Krajské súťaže a prehliadky

4.2.1. Súťaže a prehliadky na krajskej úrovni je potrebné uskutočniť najneskôr do **30. 9. 2019**.

4.2.2. Termín krajského kola je potrebné nahlásiť zodpovednému pracovníkovi Národného osvetového centra najneskôr do 15. 2. 2019.

4.2.3. Organizátor pošle protokol o udelení cien a výsledkov a hodnotiacu správu predsedu poroty najneskôr do 3 dní po ukončení súťaže zodpovednému pracovníkovi konkrétneho krajského kola a zodpovednému pracovníkovi Národného osvetového centra.

4.2.4. Organizátor zabezpečí **videozáznam** súťažných vystúpení a dodá jeden exemplár zodpovednému pracovníkovi Národného osvetového centra **najneskôr 28 dní** pred termínom konania celoštátneho kola súťaže.

4.3. Celoštátna súťaž a prehliadka

4.3.1. Organizátorom je Oravské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne a uskutoční sa **16. – 17. 11. 2019 v Habovke**.

5. HODNOTENIE SÚŤAŽE

5.1. Poroty

5.1.1. Odborná porota pozostáva z aktívnych odborníkov v oblasti etnomuzikológie, muzikológie a etnológie a pod. s adekvátnou viacročnou praxou, pričom je odporúčané proporcionálne zastúpenie porotcov so zameraním na spev, ansámblovú hru a hru na sólových nástrojoch.

5.1.2. Poroty môžu mať **3 až 7 členov**, pričom odporúčaný počet porotcov je kvôli hlasovaniu nepárny.

⁵ Medzi stupňami súťaže môže kolektív v súťažnom vystúpení robiť úpravy na základe odporúčaní odbornej poroty.

5.1.3. Vymenovanie porotcov

5.1.3.1. Regionálne poroty vymenujú riaditelia regionálnych a krajských osvetových stredísk, ktoré organizujú regionálne kolá súťaže. Členov odbornej poroty odporúčame vyberať z odporúčaného zoznamu, ktorý tvorí prílohu týchto propozícií.

5.1.3.2. V odbornej porote **na krajskej úrovni** musí byť **jeden člen vybraný Národným osvetovým centrom**. Ostatných členov krajskej poroty vyberajú riaditelia regionálnych a krajských osvetových stredísk, ktoré organizujú krajské kolá súťaže. Pri výbere porotcov odporúčame organizátorom krajských kôl vyberať z odporúčaného zoznamu porotcov, ktorý tvorí prílohu týchto propozícií.

5.1.3.3. Celoštátnu porotu **vymenuje generálny riaditeľ Národného osvetového centra**.

5.1.4. Člen odbornej poroty na každom stupni súťaže **nesmie byť v konflikte záujmov**, t. j. nie je **vedúcim súťažného kolektívu/jednotlivca, autorom súťažného čísla**, alebo je v **blízkom príbuzenskom vzťahu** s účinkujúcimi.

5.2. Hodnotenie súťaže

5.2.1. Hodnotenie súťažiacich prebieha zaradením všetkých súťažiacich do **zlatého, strieborného a bronzového pásma**.

5.2.2. Ďalej sa na nižších stupňoch súťaže udeľuje jeden **priamy postup** do vyššieho kola.⁶ Na celoštátnom kole súťaže sa udeľuje jeden **titul laureáta**.

5.2.3. V odôvodnených prípadoch môže porota udeliť špeciálne ceny.

5.2.4. Predseda poroty na **regionálnej a krajskej úrovni** spracúva a odovzdáva organizátorom výsledky súťaže vo forme **hodnotiacej správy**, ktorá obsahuje odbornú analýzu a zdôvodnenie rozhodnutia poroty. Na **celoštátnej úrovni** to vykonáva **každý člen** odbornej poroty. Formulár hodnotiacej správy je prílohou k propozíciám.

5.3. Kritériá hodnotenia

5.3.1. Všeobecne

5.3.1.1. repertoár – výber piesní adekvátny veku interpretov a ich interpretačným možnostiam;

5.3.1.2. dramaturgická výstavba a scénické spracovanie tematicky uceleného súťažného čísla;

5.3.1.3. spracovanie hudobného materiálu zo zvukových, filmových a písomných prameňov;

5.3.1.4. dodržiavanie a zvládnutie lokálnych a regionálnych štýlovo-interpretačných znakov;

5.3.1.5. technická a interpretačná úroveň súťažiacich;

5.3.1.6. celkový výraz.

5.3.2. V kategórii I. Ľudové hudby

5.3.2.1. intonácia a súhra celého hudobného zoskupenia;

5.3.2.2. technika hry na jednotlivých hudobných nástrojoch;

5.3.2.3. vhodnosť výberu nástrojového obsadenia vo vzťahu k interpretovanému (lokálnemu, regionálnemu) hudobnému materiálu;

⁶ Na nižšom stupni súťaže môže porota v prípade vynikajúcich vystúpení udeliť návrh na postup ešte dvom súťažiacim jednotlivcom alebo kolektívom v každej kategórii. Organizátor vyššieho kola súťaže, v prípade celoštátneho kola Národné osvetové centrum, spolu s ďalšími odborníkmi rozhodne, či je možné návrhy prijať.

5.3.2.4. dodržiavanie a zvládnutie štýlovo-interpretačných znakov ansámblového prejavu (variačná technika, harmonicko-rytmický sprievod, a pod.).

5.3.3. V kategórii II. Spevácke skupiny

5.3.3.1. **kvalita hlasov** (farba, rozsah), súzvuk skupinového spevu;

5.3.3.2. **intonácia**;

5.3.3.3. **vyváženosť** a proporčné zastúpenie jednotlivých hlasov a súzvuk v rámci skupinového spevu;

5.3.3.4. **dodržiavanie štýlotvorných vokálnych prvkov** typických pre danú lokalitu alebo región (dodržiavanie vedenia hlasov, spôsob tvorenia tónu, predspev, výskanie a pod.).

5.3.4. V kategórii III. Sólisti speváci, spevácke duá

5.3.4.1. **kvalita hlasov** (farba, rozsah), súzvuk hlasov speváckeho dua;

5.3.4.2. **intonácia**;

5.3.4.3. **vyváženosť** a proporčné zastúpenie jednotlivých hlasov a súzvuk v rámci speváckeho dua;

5.3.4.4. **dodržiavanie štýlotvorných vokálnych prvkov** typických pre danú lokalitu alebo región (dodržiavanie vedenia hlasov, spôsob tvorenia tónu, predspev, výskanie a pod.).

5.3.5. V kategórii IV. Sólisti inštrumentalisti

5.3.5.1. **technika hry**;

5.3.5.2. **výber piesní** zodpovedajúci typu nástroja;

5.3.5.3. dodržiavanie a **zvládnutie štýlovo-interpretačných znakov**, typických pre danú lokalitu, alebo región;

5.3.5.4. sprievodný spev, ak je v súlade s charakterom regiónu a typom hudobného nástroja. Primárne sa však hodnotí hra na hudobnom nástroji.

5.4. Ceny

5.4.1. Vecné ceny a diplomy.

5.4.2. Laureát súťaže postupuje na **Folklorný festival Východná 2020 a Dni neprofesionálneho umenia TvorBA 2020** v Bratislave-Starom Meste.

6. KONTAKT

6.1. V prípade nejasností odborného, resp. organizačného charakteru kontaktujte odborného pracovníka Národného osvetového centra pre folklór a folklorizmus:

Mgr. Michal Noga

Národné osvetové centrum

Námestie SNP č. 12

812 34 Bratislava

michal.noga@nocka.sk

+421 2 204 71 254

7. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

- 7.1. Propozície nadobúdajú účinnosť podpísaním generálnym riaditeľom Národného osvetového centra.
- 7.2. Prípadné zmeny, doplnenia a spresnenia propozícií vydáva Národné osvetové centrum.
- 7.3. Súťaž nie je realizovaná s cieľom dosiahnuť zisk.
- 7.4. V dôsledku nesplnenia akýchkoľvek podmienok a pokynov uvedených v týchto propozíciách nemusí byť súťažiaci/súťažný kolektív prijatý do súťaže, alebo môže byť zo súťaže vyradený.
- 7.5. V prípade, ak je to možné, súťažiaci sú k dispozícii vyhlasovateľovi počas celoštátneho kola na sprievodné prezentačné a spoločenské aktivity v mieste konania súťaže i v blízkom okolí.
- 7.6. Deti do 15 rokov sú povinné prísť na súťaž v sprievode dospelého osoby (pedagóga, vedúceho súboru, rodiča alebo inej dospelého osoby), ktorá chráni ich bezpečnosť a rieši ich problémy organizačného, či sociálneho charakteru.
- 7.7. Prihlásením do súťaže súťažiaci vyhlasuje, že jeho súťažné dielo má vysporiadané všetky práva viažuce sa k tomuto dielu, najmä autorské práva a nevzťahujú sa na ne práva tretích osôb.
- 7.8. Súťažiaci prihlásením sa do súťaže udeľuje Národnému osvetovému centru a organizátorom jednotlivých kôl súťaže bezodplatný súhlas na použitie svojho umeleckého výkonu v zmysle príslušných ustanovení autorského zákona, a to najmä na vyhotovenie originálu i rozmnoženie záznamu umeleckého výkonu, verejný prenos umeleckého výkonu a sprístupňovanie záznamu umeleckého výkonu verejnosti, na účely šírenia osvetovej činnosti v pôsobnosti organizátorov jednotlivých kôl súťaže a Národného osvetového centra. Súťažiaci zároveň súhlasí s použitím svojej podobizne na propagačné účely.
- 7.9. Súťažiaci vyhlasujú, že sa oboznámili s podmienkami spracúvania osobných údajov Národným osvetovým centrom, ktoré sú dostupné na www.nocka.sk alebo v Národnom osvetovom centre.
- 7.10. **Prílohy k propozíciám**
 - 7.10.1. Príloha č. 1 – Formulár **protokolu o udelení cien a výsledkov** regionálnej a krajskej postupovej súťaže a prehliadky (vypĺňa organizátor daného stupňa súťaže).
 - 7.10.2. Príloha č. 2 – Formulár **hodnotiacej správy pre porotcov** (vypĺňa predseda poroty na nižších stupňoch súťaže a všetci členovia poroty na celoštátnej úrovni).
 - 7.10.3. Príloha č. 3 – **Zoznam odporúčaných porotcov.**

Bratislava 30. 1. 2019

.....
JUDr. Ing. Michal Bartók
generálny riaditeľ